

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Zakonodavni odbor
Broj: 00-14/18 – 32/2
EPA 528 XXVI
Podgorica, 25. septembar 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Zakonodavni odbor, na sjednici koja je održana 21. septembra 2018. godine, razmotrio je Predlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti određaba člana 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list CG", broj 11/15), koju je Ustavni sud Crne Gore dostavio Skupštini Crne Gore i, saglasno članu 205 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predlaže da Skupština Crne Gore Ustavnom sudu Crne Gore uputi sljedeće

M I Š L J E N J E

sa predlogom odgovora

Podnosioci inicijative smatraju da odredbe člana 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list CG“, broj 11/15) nijesu u skladu sa članom 1 stav 2, članom 145 i članom 153 stav 2 Ustava Crne Gore. U inicijativi se navodi da je osporenom odredbom člana 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, propisano da Skupština Crne Gore, protivno preciznoj, jasnoj i striktnoj ustavnoj odredbi, može donijeti odluku o nastavku obavljanja funkcije sudije Ustavnog suda i nakon isteka Ustavom propisanog mandata od dvanaest godina do izbora novog sudije, ali ne duže od jedne godine.

Smatramo da nema osnova za prihvatanje podnijete inicijative.

Ustavom Crne Gore propisano je da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje, način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, kao i druga pitanja od interesa za Crnu Goru (član 16 Ustava).

Saglasno navednim ustavnim određenjima, Zakonom o Ustavnom sudu Crne Gore uređuju se postupak utvrđivanja predloga za izbor sudija Ustavnog

suda Crne Gore, razrješenje i prestanak njihove funkcije, organizacija Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda (član 1 Zakona). Nadalje, Zakon reguliše i pravnu situaciju u kojoj sudija Ustavnog suda kome je istekao mandat, na osnovu odluke Skupštine, može nastaviti da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije. Naime, članom 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore propisano je da kad sudiji Ustavnog suda prestane funkcija zbog isteka mandata, a predlagač ne predloži ili Skupština ne izabere na upražnjeno mjesto sudiju Ustavnog suda, Skupština će istovremeno donijeti odluku o prestanku funkcije sudiji Ustavnog suda kome je istekao mandat i odluku da taj sudija nastavlja da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije, ali ne duže od jedne godine. Osporena odredba člana 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore saglasna je sa članom 1 stav 2 Ustava Crne Gore, jer upravo ima za cilj da obezbijedi nesmetano funkcionisanje Ustavnog suda, koji shodno ustavnom načelu podjele vlasti štiti ustavnost i zakonitost (član 11 Ustava), a u konačnom doprinosi ostvarenju ustavnog načela vladavine prava, očuvanju pravnog poretka i zaštiti ljudskih prava i sloboda, a imajući u vidu zakonom propisane nadležnosti ovog suda da između ostalog odlučuje o ustavnim žalbama zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajamčenih ustavom.

Nadalje, osporena odredba zakona u potpunosti je saglasna sa Ustavom Crne Gore i potvrđenim međunarodnim ugovorima, na način kako je to propisano članom 145 Ustava Crne Gore. Naime, osporena odredba nije u suprotnosti sa članom 153 stav 2 Amandmana XVI na Ustav Crne Gore iz razloga što ona nema za cilj da omogući produženje mandata sudijama Ustavnog suda, već da isključivo reguliše pravnu situaciju privremenog karaktera koja može nastati u slučaju kad sudiji Ustavnog suda prestane funkcija zbog isteka mandata, a predlagač ne predloži ili Skupština ne izabere na upražnjeno mjesto sudiju Ustavnog suda. Navedena odredba upravo ima za cilj da obezbijedi nesmetano funkcionisanje Ustavnog suda i vršenje njegovih ustavnih nadležnosti i u slučaju isteka mandata sudija Ustavnog suda. Takođe, osporena odredba člana 15 Zakona u skladu je sa osnovnim principima i standardima koji su predviđeni Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u vezi trajanja mandata sudija Evropskog suda za ljudska prava, obzirom da prema članu 23 stav 7 Evropske konvencije sudije Evropskog suda za ljudska prava ostaju na dužnosti i nakon isteka mandata, dok ne budu zamijenjeni. Nadalje, Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore usaglašen je i sa Osnovnim načelima UN o nezavisnosti sudova, Preporukom R (94) 12 Komiteta ministara Savjeta Evrope državama članicama o nezavisnosti, efikasnosti i ulozi sudija, Evropskom poveljom o zakonu za sudije, Mišljenjem broj 2 Konsultativnog vijeća evropskih sudija o finansiranju i

organizaciji sudova, Mišljenjem broj 10 Konsultativnog vijeća evropskih sudija, kao i preporukama Venecijanske komisije. Naime Venecijanska komisija je na svojoj 100 Plenarnoj sjednici dala mišljenje br. 781/2014 na nacrt Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, i u zaključnim razmatranjima pomenutog mišljenja naglasila da je nacrt zakona u skladu sa pravilima i principima koja predviđa Ustav i evropski standardi i predstavlja čvrst osnov za efikasan rad Ustavnog suda. U daljem tekstu mišljenja Venecijanska komisija je dala preporuke u cilju daljeg poboljšanja pojedinih odredbi kako bi iste bile u saglasnosti sa opštim standardima, pa je tako jedna od preporuka bila da nakon isteka mandata, sudija treba da nastavi da vrši funkciju, dok njegov sljedbenik ne preuzme funkciju.

Navedena preporuka Venecijanske komisije inkorporirana je u Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore i predstavlja značajnu novinu u cilju pune funkcionalnosti Ustavnog suda na način što ostavlja mogućnost da kad sudiji Ustavnog suda prestane funkcija zbog isteka mandata, a predlagač ne predloži ili Skupština ne izabere na upražnjeno mjesto sudiju Ustavnog suda, Skupština istovremeno donese odluku o prestanku funkcije sudiji Ustavnog suda kome je istekao mandat i odluku da taj sudija nastavlja da vrši funkciju sudije Ustavnog suda do izbora novog sudije, ali ne duže od jedne godine.

Iz navedenih razloga, odredbe člana 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore su u potpunosti u saglasnosti sa članom 1 stav 2, članom 145 i članom 153 stav 2 Ustava Crne Gore.

Na osnovu prethodno navedenog, smatramo da nema osnova da Ustavni sud prihvati Predlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbi člana 15 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Za izvjestioca Odbora prilikom razmatranja ovog mišljenja određena je poslanica Jovanka Laličić, članica Odbora.

